

31984L0005

L 8/17

ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

11.1.1984

**DRUHÁ SMĚRNICE RADY
ze dne 30. prosince 1983
o sblížení právních předpisů členských států týkajících se pojištění občanskoprávní odpovědnosti
z provozu motorových vozidel**

(84/5/EHS)

RADA EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského hospodářského společenství, a zejména na článek 100 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise ⁽¹⁾,

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu ⁽²⁾,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a sociálního výboru ⁽³⁾,

vzhledem k tomu, že směrnicí Rady 72/166/EHS ⁽⁴⁾ ve znění směrnice 72/430/EHS ⁽⁵⁾ Rada sblížila právní předpisy členských států týkající se pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel a kontroly povinnosti uzavřít pro případ takové odpovědnosti pojištění;

vzhledem k tomu, že článek 3 směrnice 72/166/EHS ukládá každému členskému státu, aby přijal veškerá nezbytná opatření k zajištění toho, aby občanskoprávní odpovědnost z provozu vozidel, která mají obvyklé stanoviště na jeho území, byla kryta pojištěním; že rozsah pojistné ochrany a její podmínky se určují v rámci těchto opatření;

vzhledem k tomu, že však i nadále existují výrazné rozdíly mezi právními předpisy různých členských států, pokud jde o rozsah této povinnosti uzavřít pojištění; že tyto rozdíly přímo ovlivňují vytváření a fungování společného trhu;

vzhledem k tomu, že je zejména opodstatněné rozšířit povinnost uzavřít pojištění tak, aby pojistné krytí zahrnovalo odpovědnost vyplývající z věcných škod;

vzhledem k tomu, že částky, do nichž je pojištění povinné, musejí v každém případě zajišťovat poškozeným náležitou náhradu škody bez ohledu na to, ve kterém členském státě k nehodě dojde;

vzhledem k tomu, že je nezbytné stanovit subjekt, který zaručí, že poškozený nezůstane neodškodněn v případě, kdy vozidlo, které nehodu způsobilo, není pojištěno či zjištěno; že je důležité stanovit, aniž by se tím měnily předpisy uplatňované členskými státy, pokud jde o subsidiární nebo nesubsidiární povahu náhrad škody vyplácených tímto subjektem, a pravidla platná pro subrogaci a regres, že poškozený z takové nehody by měl u takového subjektu jakožto prvního kontaktního místa moci uplatnit svůj nárok; že členskými státy by se však mělo umožnit použít určitá omezená vyloučení odpovědnosti, pokud jde o výplatu náhrady škody tímto subjektem, a stanovit, že náhrada věcné škody způsobené nezjištěným vozidlem může být vzhledem k nebezpečí podvodného jednání omezena nebo vyloučena;

vzhledem k tomu, že je v zájmu poškozených, aby se účinky určitých ustanovení o vyloučení odpovědnosti omezovaly na vztah mezi pojistitelem a osobou, která za nehodu odpovídá; že však

⁽¹⁾ Úř. věst. C 214, 21.8.1980, s. 9 a Úř. věst. C 78, 30.3.1982, s. 17.

⁽²⁾ Úř. věst. C 287, 9.11.1981, s. 44.

⁽³⁾ Úř. věst. C 138, 9.6.1981, s. 15.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 103, 2.5.1972, s. 2.

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 291, 28.12.1972, s. 162.

členské státy mohou v případě odcizených nebo násilím získaných vozidel stanovit, že náhradu škody zaplatí uvedený subjekt;

vzhledem k tomu, že ve snaze zmenšit finanční zatížení tohoto subjektu mohou členské státy stanovit určitou spoluúcast, když tento subjekt poskytuje náhradu věcných škod způsobených nepojištěnými vozidly nebo případně vozidly odcizenými nebo získanými násilím;

vzhledem k tomu, že rodinným příslušníkům pojištěné osoby, řidiče nebo kterékoli jiné odpovídající osoby by se měla poskytnout ochrana srovnatelná s ochranou kterýchkoli jiných třetích osob, v každém případě u škody na zdraví;

vzhledem k tomu, že odstranění kontrol pojištění je podmíněno tím, že národní kancelář pojistitelů hostitelské země kryje škody způsobené vozidly, která mají obvyklé stanoviště v jiném členském státě; že nejvhodnějším kritériem k určení toho, zda má vozidlo v daném členském státě obvyklé stanoviště, je, že má poznávací značku tohoto státu; že první odrážka čl. 1 odst. 4 směrnice 72/166/EHS by se měla v tomto směru pozměnit;

vzhledem k tomu, že s přihlédnutím k výchozí situaci v některých členských státech, pokud jde na jedné straně o minimální částky a na druhé straně o krytí a spoluúčasti, které používá výše uvedený subjekt při věcné škodě, by se mělo přijmout ustanovení o přechodných opatřeních k postupnému provádění ustanovení směrnice o minimálních částkách a náhradě věcné škody tímto subjektem v těchto členských státech,

PŘIJALA TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

1. Pojištění uvedené v článku 3 odst. 1 směrnice 72/166/EHS musí zahrnovat jak věcné škody, tak škody na zdraví.

2. Aniž jsou dotčeny případné vyšší částky kryté pojištěním, které členský stát může stanovit, vyžaduje každý členský stát, aby částky, na něž je pojištění povinné, činily alespoň:

— u škody na zdraví 350 000 ECU, je-li pouze jeden poškozený; jestliže je u jedné nehody více než jeden poškozený, násobí se tato částka počtem poškozených,

— při věcné škodě 100 000 ECU na nehodu bez ohledu na počet poškozených.

Místo uvedených minimálních částek mohou členské státy stanovit minimální částku 500 000 ECU při škodě na zdraví, kde jde v rámci jedné nehody o víc než jednoho poškozeného, nebo jde-li o škodu na zdraví a o věcnou škodu, minimální celkovou částku 600 000 ECU na nehodu, ať jsou počet poškozených či povaha škody jakékoli.

3. Pro účely této směrnice se „ECU“ rozumí zúčtovací jednotka, jak ji definuje článek 1 nařízení (EHS) č. 3180/78 ⁽¹⁾. Převodní hodnota v národní měně, která se bere v úvahu pro jednotlivá po sobě jdoucí čtyřletá období počínaje 1. lednem prvního roku každého období, se rovná převodním hodnotám ECU k poslednímu dni září předchozího roku, za který jsou k dispozici ve všech měnách Společenství. První období začíná 1. ledna 1984.

4. Každý členský stát zřídí nebo pověří subjekt, jehož úkolem je poskytovat náhradu škody minimálně do výše povinného pojištění pro případ věcných škod nebo škod na zdraví způsobených nezjištěným vozidlem nebo vozidlem, u něhož nebyla splněna pojištná povinnost stanovená v odstavci 1. Tímto ustanovením není dotčeno právo členského státu považovat náhradu škody tímto subjektem za subsidiární či nikoliv a právo stanovit, jak se mají řešit nároky mezi tímto subjektem a osobou či osobami odpovědnými za nehodu a ostatními pojistiteli či orgány sociálního zabezpečení, po nichž se požaduje, aby odškodnily poškozeného z téže nehody.

Poškozený může v každém případě uplatnit svůj nárok přímo vůči subjektu, který je na základě informace, již mu na jeho žádost poškozený poskytne, povinen dát zdůvodněnou odpověď, pokud jde o výplatu případné náhrady škody.

Členské státy však mohou výplatu náhrady škody uvedeným subjektem vyloučit u osob, které do vozidla, jež věcnou škodu nebo škodu na zdraví způsobilo, dobrovolně nastoupily, jestliže tento subjekt může prokázat, že věděly, že vozidlo není pojištěné.

Členské státy mohou výplatu náhrady škody tímto subjektem omezit nebo vyloučit v případě věcné škody způsobené nezjištěným vozidlem.

Pro případ věcné škody způsobené nepojištěným vozidlem mohou rovněž stanovit spoluúcast poškozeného do výše 500 ECU.

Každý členský stát dále při výplatě náhrady škody tímto subjektem použije své právní a správní předpisy, aniž je tím dotčen jakýkoli jiný postup příznivější pro poškozené.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 379, 30.12.1978, s. 1.

Článek 2

1. Každý členský stát přijme potřebná opatření k zabezpečení toho, aby pro účely čl. 3 odst. 1 směrnice 72/166/EHS bylo ve vztahu k nárokům třetích osob poškozených nehodou považováno za neplatné jakékoli zákonné ustanovení či smluvní ujednání obsažené v pojistce vydané podle čl. 3 odst. 1 směrnice 72/166/EHS, které z pojištění vylučuje užívání či řízení vozidel

— osobami, které k tomu nejsou výslovně či nepřímo oprávněny, nebo

— osobami bez řidičského průkazu, který by jim dovoľoval řídit dotyčné vozidlo, nebo

— osobami porušujícími zákonem stanovené technické podmínky týkající se stavu a bezpečnosti dotyčného vozidla.

Ustanovení či ujednání uvedená v první odrážce však lze uplatnit vůči osobám, které do vozidla, jež věcnou škodu nebo škodu na zdraví způsobilo, dobrovolně nastoupily, může-li pojistitel prokázat, že věděly o tom, že vozidlo bylo odcizeno.

Členské státy nemusí v případě nehod, k nimž dojde na jejich území, první pododstavec použít, nakolik může poškozený obdržet náhradu škody od orgánu sociálního zabezpečení.

2. V případě vozidel odcizených nebo získaných násilím mohou členské státy stanovit, že subjekt uvedený v čl. 1 odst. 4 vyplatí za podmínek stanovených v odstavci 1 tohoto článku náhradu škody místo pojistitele; má-li vozidlo obvyklé stanoviště v jiném členském státě, nemůže tento subjekt uplatňovat žádný regresní nárok proti jakémukoli subjektu v uvedeném členském státě.

Členské státy, které v případě odcizených nebo násilím získaných vozidel stanoví, že subjekt uvedený v čl. 1 odst. 4 vyplatí náhradu škody, mohou u věcných škod stanovit spoluúčast poškozeného do výše 250 ECU.

Článek 3

Rodinní příslušníci pojištěného, řidiče či kterékoli jiné osoby, která podle občanského práva v případě nehody nese odpovědnost a jejíž odpovědnost je kryta pojištěním uvedeným v čl. 1 odst. 1, nesmějí být v důsledku tohoto příbuzenského vztahu vyloučeni z pojištění u škod na zdraví, které sami utrpěli.

Článek 4

V čl. 1 bodě 4 směrnice 72/166/EHS se první odrážka nahrazuje tímto:

„—území státu, jehož poznávací značku vozidlo nese, nebo.“

Článek 5

1. Členské státy změní své vnitrostátní předpisy tak, aby byly v souladu s touto směrnicí, nejpozději do 31. prosince 1987. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

2. Takto pozměněné právní předpisy se použijí nejpozději ode dne 31. prosince 1988.

3. Odchylně od odstavce 2

a) se Řecké republice poskytuje lhůta do 31. prosince 1995, aby zvýšila částky kryté pojištěním na úroveň požadované čl. 1 odst. 2. Jestliže této možnosti využije, musí částka krytá pojištěním v poměru k částkám stanoveným tímto článkem dosáhnout:

— více než 16 % nejpozději 31. prosince 1988,

— 31 % nejpozději 31. prosince 1992;

b) ostatním členským státům se poskytuje lhůta do 31. prosince 1990, aby zvýšily částky kryté pojištěním na úroveň požadované v čl. 1 odst. 2. Členské státy, které této možnosti využijí, musí k datu uvedenému v odstavci 1 zvýšit částky kryté pojištěním minimálně o polovinu rozdílu mezi částkou krytou pojištěním platnou dne 1. ledna 1984 a částkami stanovenými v čl. 1 odst. 2.

4. Odchylně od odstavce 2

a) může Italská republika stanovit, že spoluúčast stanovená čl. 1 odst. 4 pátým pododstavcem činí do 31. prosince 1990 1 000 ECU;

b) Řecká republika a Irsko mohou stanovit, že

— náhrada věcné škody poskytovaná subjektem uvedeným v čl. 1 odst. 4 je do 31. prosince 1992 vyloučena,

— spoluúčast stanovená v čl. 1 odst. 4 pátém pododstavci a spoluúčast uvedená v čl. 2 odst. 2 druhém pododstavci činí do 31. prosince 1995 1 500 ECU.

Článek 6

1. Komise podá nejpozději do 31. prosince 1989 Radě zprávu o situaci v členských státech, které využily přechodných opatření

stanovených v čl. 5 odst. 3 písm. a) a odst. 4 písm. b), a případně jí podá návrhy, aby s přihlédnutím k vývoji situace tato opatření přezkoumala.

Článek 7

Tato směrnice je určena členskými státy.

V Bruselu dne 30. prosince 1983.

2. Komise podá nejpozději do 31. prosince 1993 Radě zprávu o stavu uplatňování této směrnice a případně jí podá návrhy, zejména pokud jde o úpravu částek stanovených v čl. 1 odst. 2 a 4.

Za Radu

předseda

G. VAREFIS